

2. In divisione orbis¹²⁾ secundum geometricos Asia nomine sub suo dimidium mundi obtinuit, et dimidium Europa et Affrica¹³⁾. In Europa sita est Germania, cuius in partibus versus aquilonalem¹⁴⁾ plagam est locus late nimis diffusus¹⁵⁾, cinctus¹⁶⁾ undique montibus per gyrum, qui mirum¹⁷⁾ in modum extenduntur totius terrae per circuitum, ut in aspectu oculorum quasi unus et continuus mons totam illam terram circueat¹⁸⁾ et muniat. Huius terrae superficiem tunc temporis vastae tenebant solitudines nemorum sine habitatore¹⁹⁾ hominum; nimis tamen sonorae erant examinibus apum et diversarum modulationibus volucrum.

Ferae silvarum innumerae ceu maris harenae²⁰⁾ vel quot sunt stellae in aethere²¹⁾, nec ab ullo perterritae errabant per devia²²⁾ terrae, et bestiarum gregibus vix sufficiebat tellus. Ad numerum locustarum aestate per arva saltantium, vix poterant aequiparare¹⁾ armenta iumentorum. Aquae illic nimis perspicuae et ad humanos usus sanae; similiter et pisces, suaves et ad comedendum salubres. Mira res, et unde perpendere potes quam in alto aere²⁾ haec pendeat³⁾ regio, cum nulla peregrina hanc influat aqua, set quotquot amnes, parvi et immanes ex diversis montibus orti, a maiori aqua, quae dicitur Labe, recepti usque aquilonale fluunt in mare. Et quia haec⁴⁾ regio tempore in illo intemptata iacebat aratro, et homo, qui temptaret, adhuc eam non intrarat, de fertilitate sive sterilitate eius magis placuit tacere, quam inexpertam⁵⁾ rem dicere. Has solitudines, quisquis fuit ille hominum, — incertum est, quot in animabus, — postquam intravit, quaerens loca humanis habitationibus oportuna, montes, valles, tesqua, tempe visu sagaci perlustravit, et ut reor, circa montem Rip⁶⁾, inter duos fluvios, scilicet Ogram⁷⁾ et Wlitavam⁸⁾, primas posuit sedes, primas fundavit et aedes, et quos in humeris secum apportarat⁹⁾, humi sisti penates gaudebat. Tunc senior, quem alii quasi domi-

num comitabantur, inter cetera suos sequaces sic affatur: O socii, non semel mecum graves labores ¹⁰⁾ per devia nemorum perpessi, sistite gradum, vestris penatibus litate libamen gratum, quorum opem ¹¹⁾ per mirificam hanc vobis olim fato praedestinatum tandem venistis ad patriam. Haec est illa, haec est illa terra ¹²⁾, quam saepe me ¹³⁾ vobis promisisse memini, terra obnoxia nemini, feris et volatilibus referta, nectare mellis et lactis humida, et ut ipsi perspicitis, ad habitandum aere iocunda. Aquae ex omni parte copiosae, et ultra modum piscosae. Hic vobis nichil ¹⁴⁾ deerit, quia nullus vobis oberit ¹⁵⁾. Sed cum haec talis, tam pulchra ac tanta regio in manibus vestris sit, cogitate aptum terrae nomen quod sit. Qui mox quasi ex divino commoniti oraculo: Et unde, inquiunt, melius vel aptius nomen inveniemus, quam quia ¹⁶⁾ tu o pater diceris Boemus, dicatur et terra Boemia? Tunc senior motus sociorum augurio, coepit terram osculari prae gaudio, gaudens eam ex suo nomine nuncupari, et surgens ac utrasque palmas tendens ad sidera ¹⁾ sic orsus ²⁾ est loqui: Salve terra fatalis, mille votis quaesita a nobis, olim diluvii tempore viduata homine, nunc quasi monumenta hominum nos conserva incolumes, et multiplices nostram sobolem a progenie in progenies.

17. Anno dominicae incarnationis 929, IV kalend. Octobris sanctus Wencezlaus, dux Boemiorum⁵⁾, fraterna fraude martirizatus Bolezlav⁶⁾ in urbe⁷⁾ intrat perpetuam coeli feliciter aulam.⁸⁾ Nam Bolezlaus⁹⁾ haut dignus dici sancti viri germanus, quam fraudulentè fratrem suum invitaverit ad convivium, quem potius machinabatur¹⁰⁾ ob regni retinendi gubernacula¹¹⁾ necandum; aut qualiter coram hominibus sed non apud deum, dissimulaverit fratricidi, reatum, sufficienter dictum puto in passionis eiusdem sancti viri tripudio. Cuius post vitae bravium alter Cain Bolezlaus heu! male adoptatum obtinuit ducatum. Haec autem inter convivia, quae¹²⁾, ut¹³⁾ supra retulimus, fraterna caede execrabilia, nascitur proles eximia ducis Bolezlai¹⁴⁾ ex coniuge egregia, cui ex eventu rerum nomen est inditum Ztrahquaz¹⁾, quod nomen sonat terribile convivium. Quod enim terribilius potest esse convivium, quam in quo perpetratur fratricidium? Ergo dux Bolezlaus, sceleris patrati conscius²⁾, timens poenas tartari, mente semper recolens sagaci quoquo modo possit deus super hoc crimine placari, votum vovit domino dicens: Si iste meus filius³⁾, inquit, superstes fuerit, ex toto corde meo deo eum voveo, ut clericus sit et serviat Christo omnibus diebus vitae suae, pro meo peccato et huius terrae pro⁴⁾ populo.